

Campus Obert

CUESTIONES DE
ACTUALIDAD
DESDE LA
ÓPTICA DE
EXPERTOS
UNIVERSITARIOS

COORDINACIÓN

Sebastià Serra i Busquets

Antoni Vives Reus

Rafel Puigserver Pou (CEDOC-UIB)

► TEMA

Molt més que una cançó

El nom de Waterloo és conegut per a molta gent gràcies a una famosa cançó de ABBA del mateix nom que va guanyar el festival d'Eurovisió el 1974. Però també és el nom d'una de les batalles més decisives de la història europea i va suposar l'inici del fi de l'Imperi Napoleònic.

Bicentenari de la batalla de Waterloo

♦ Beatriz Marín García *

El país que actualment simbolitza en major mesura la unificació d'Europa, Bèlgica, va ser fa 200 anys l'escenari d'una de les batalles més importants de la història que va frenar els plans d'unificació europea sota el domini de l'imperi de Napoleó.

El 12 de juny de 1815, Napoleó decideix atacar l'aliança formada

per Àustria, Rússia, Gran Bretanya i Prússia en el seu camí cap als Països Baixos. Però les aspiracions de l'emperador francès es devanixen a tan sols 20 kilòmetres de l'actual capital belga quan les seves tropes es veuen obligades a retirar-se el 18 de juny després de perdre la batalla de Waterloo.

Aquest camp de batalla, a on moriren 24.000 soldats, es conserva amb una gran esplanada presidida per un pujol de 40 metres construït després amb terra del camp de batalla i sota la mirada imponent

d'un lleó de ferro símbol de la corona holandesa d'Orange.

Aquesta setmana es compleixen 200 anys de la batalla, també decisiva pel transcurs de la història de Bèlgica, ja que després de la batalla l'actual capital va passar a formar part del regne dels Països Baixos.

Concretament, el passat mes de febrer Bèlgica va proposar encunyar una sèrie especial de monedes de 2 euros per commemorar la victòria dels aliats. Però la iniciativa

es du a terme cada any a Waterloo i que enguany serà la més gran mai vista. Un simulacre que comptarà amb 5000 actors, 300 cavalls i 100 canons. Els actes començaran dia 18 amb un espectacle pirotècnic al camp de batalla que acollirà dues recreacions. La primera serà dia 19 amb l'atac francès i dia 20 amb el contraatac dels aliats comandats pel Duc de Wellington.

* Periodista resident a Brussel·les

► TEMA

Educació i Patrimoni

Es requereixen de polítiques públiques encaminades a garantir la conservació i protecció del patrimoni i de noves polítiques educatives que fomentin, no només coneixements economicistes i científics, sinó també la creativitat, l'art i la cultura entre els nostres joves.

El patrimoni que aviat no podrem visitar

♦ Rafel Puigserver Pou *

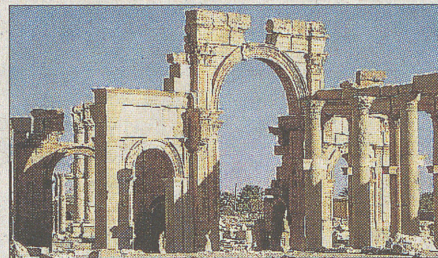

En el currículum de Geografia i Història de primer d'ESO, també en els de la LOMQE, se'ns marca als professors que hem d'explicar les primeres civilitzacions urbanes (Egipte i Mesopotàmia) i l'Antiguitat clàssica de Grècia i Roma.

Alguns dels aspectes que treba-

llam dins l'aula és que a partir de les excavacions arqueològiques, del patrimoni conservat i de les fonts escrites, podem explicar als nostres alumnes aquest període de la història.

Tot aquest patrimoni es topa amb dos problemes. El primer de tots és el de la conservació. Les retallades econòmiques han posat dificultats a conservar conjunts com ara l'Acropolis d'Atenes o la necessitat de trobar un patrocinador per

dur a terme la restauració del Colisseu romà, a canvi clar estar de poder fer publicitat.

El segon problema, més recent, és el yihadisme, i com aquests grups utilitzen interpretacions errònies de l'Islam per justificar la destrucció de bona part d'aquest patrimoni mundial. Així doncs, el passat 20 de maig, l'autoanomenat Estat islàmic (EI) va aconseguir prendre la ciutat síria de Palmira, declarada ciutat patrimoni de la Humanitat per la UNESCO. Els principals defensors del patrimoni alertaren de la possibilitat que

aquest enclavament fos destruït en mans dels yihadistes com ja havien fet a altres ciutats com Hatra. La realitat és que bona part d'aquest patrimoni es saqueja per revendre'l en el mercat negre i autofinanciar els seus combats.

A més de les moltes víctimes humanes d'aquesta mal nomenada 'guerra santa', com a docent també me preocupa la pèrdua d'una part important d'aquest patrimoni de la Humanitat, que és de tots i que hauria de ser divulgat i conservat.

Me tem que el problema principal a aquesta destrucció cultural i patrimonial és la falta d'accés a una educació. Garantir el seu accés, amb una major inversió en educació, podria ser una possible solució, i no només allà, també per aquí.

* Doctorand en Humanitats i Ciències Socials i professor de Secundària

► TEMA

Pensar globalment i actuar localment

Aquest és un principi que, amb molta freqüència, s'utilitza en el temps present. Les reivindicacions respecte de la vida quotidiana i de la realitat que ens envolta és un dels reptes fonamentals a l'actualitat. El sindicalisme necessàriament ha de tenir en compte els aspectes globals i locals.

L'Internacionalisme obrer

♦ Josep Maria Buades *

A mitjan del segle XIX els ideòlegs de la causa obrera tenien ben clar que el seu moviment era universal. La lluita dels més humils no podia cenyir-se a les fronteres dels estats nacionals, perquè l'opressió del proletariat era un fet d'abast global. És més: els pioners de l'ideal obrer miraven amb recel el nacionalisme, entès com a una ideologia burgesa usada per alie-

nar la classe treballadora. Ja al segle XX Antonio Gramsci desenvoluparà aquesta idea en els seus escrits.

Amb aquest ànim de superació de fronteres, es constituï al 1864 l'Associació Internacional de Treballadors (AIT). No obstant això, les discrepàncies entre Marx i Bakunin frustraren la Primera Internacional obrera de la història. Les inicials AIT continuarien durant llarg temps associades al moviment anarquista, mentre que els marxistes fundaren la Segona Internacional al 1889. En pocs anys l'ideari

socialdemòcrata de l'SPD alemany conduï la Segona Internacional cap al terreny del reformisme 'revisionista'. La revolució bolxevic d'octubre de 1917 provocà la fundació de la Tercera Internacional (1919), de caire marxista-leninista i amb l'objectiu d'expandir el model de la dictadura del proletariat soviètica. Amb tot, l'arribada al poder d'Sta-

lin impulsà la construcció del socialisme en un sol país: la URSS. En desacord, Trosky crearà la Quarta Internacional (1938) per expandir la revolució a nivell mundial. Encara podríem mencionar el maoisme, que tot i no erigir-se com una Cinquena Internacional, s'escampà per Àsia, Àfrica i Amèrica Llatina durant els anys de la descolonització.

A 150 anys vista, el panorama ha canviat per complet. Contra tot pronòstic, els que s'han internacionalitzat han estat els capitalistes, mitjançant l'alliberament del tràfic de productes i capitals. El moviment obrer, en canvi, sembla haver abandonat l'internacionalisme.

* Doctor en Història